

„Sportoljanak sokat – viszontlátásra!”

Dr. Kinda Lászlóra emlékezünk

● Órákig csak mesélt: ki hogyan lőtt kapura, hogy jutottak be vagy estek ki, hogyan nem lehetett válogatott, hogyan mentek erre vagy arra a meccsre, hogyan zajlott egy nagypályás kézilabdameccs az ötvenes években. Szubjektív visszaemlékezés a nemrég elhunyt Kinda „dokira”, a sportoló fogorvosra – régi újságcikkek, hangfelvételek és személyes élmények alapján.

KATONA ZOLTÁN

A gimnázium előtt 2007-ben, a petrozsényi győzelem ötvenedik évfordulóján

▼ KORÁBBI FELVÉTEL: BALÁZS ATTILA

Ízig-veéig sportember szállt a sírba múlt héten, Székelyudvarhely sport- és kultúrtörténetének élő lexikona. Dr. Kinda László nemcsak kézilabdázó és edző volt, hanem önkormányzati képviselő, tévéműsor-készítő és fogorvos-sportorvos is. De a neki megadatott nyolcvan évből minimum hetven a sporté volt.

Apja és nagybátyja nyomdokain

Kinda László 1941. június 9-én született Székelyudvarhelyen, a sportba már kisgyerekként belecsöppent, mert nem kellett messze mennie: édesapja, Kinda József az Udvarhelyi Munkás Testező Egylet, az UMTE futballcsapatának kapusa volt, míg nagybátyja, Kinda Tibor nemcsak a másik udvarhelyi focicsapat, a Hargita, hanem később, az ötvenes években több évig a legjobbak között játszó Autosport kézilabdacsapatának is hálóőre volt. Az Autosport csapatbuszára néha a kis Lacika is felfért, amikor idegenbeli meccsre mentek, így talán nem is csoda, hogy belőle is kapus lett. Néhány évvel később, 1957-ben már országos ifibajnoki címmel büszkélkedhetett: az udvarhelyi gimnázium kézilabdacsapata (akkor még nagypályán játszották ezt a

sportágat) országos bajnok lett, az ifjú Kinda pedig ennek az együttesnek volt a kapusa. A döntő tornát Petrozsényben, illetve Petrilán játszották, az elődöntőben Zsilvásárhelyt 6:2-re, a döntőben Besztercét 19:0-ra páholyták el az udvarhelyiek, akik közül többen ifi- és felnőtt válogatottak (Barabás Árpád, Mészáros Imre) lettek.

Kinda László később mezőnyjátékos lett, de nem maradt Udvarhelyen: 1960-tól orvostanhallgatóként tanult tovább Marosvásárhelyen, ahol szintén folytatta a kézilabdázást, az ottani Dinamo A osztályos együttesének játékosaként. 1965 nyarán megnősült, rövidesen két gyerekük született, Zsuzsanna és László.

Az Udvarhelyi Híradónak 2012-ben adott visszaemlékező nagyinterjújában Kinda elmondta, hogy a hatvanas években már az a lehetőség is megnyílt előtte, hogy a román válogatottba kerüljön. „A Dinamóval másfél évig játszottunk az A osztályban, többek között a román válogatottal is, a világbajnokság előtt utolsó felkészülési meccsüket is ellenünk rendezték. A mérkőzés után behívtak a felnőtt utánpótlás-válogatottba. Amikor akarják leírni a nevemet, látom, hogy Chindela Vasilét akar írni. Mondom neki, hogy a Kindát a kilogramm k-já-

val kell leírni, de mégsem úgy került papírra a nevem, ahogy a személyi igazolványomban állt. Én kitarítottam a nevem mellett, végül emiatt nem hívtak be. Mostani fejjel kicsit bánom, hogy végül nem hagytam elkeresztelni magam, hiszen tagja lehettem volna a világbajnok csapatnak” – emlékezett vissza az interjúban.

„Húzza ki a fogát, doktor úr!”

Ha a válogatottban nem is, idehaza azért ért el komoly sikert: 1966-ban végzett az egyetemen, hazatérve iskolai fogorvosként kezdett dolgozni, de emellett a másodosztályos Akarat női kézilabdacsapatának lett az edzője. A fogorvos-edző az Akarattal véghez vitte azt, amiért odahívták: 1967 nyarán Kolozsváron, a Știința elleni mindent eldöntő találkozón kétféle győzelmet arattak az udvarhelyi lányok, és visszajutottak a legfelsőbb osztályba. Ekkor már kialakult a csapatnak az a magja, ami majd egy évtizeddel később, 1976-ban az udvarhelyi női kézilabda legjobb eredményét érte el (bronzérmes lett), az együttesben olyanok játszottak, mint a későbbi sokszoros válogatott és olimpikon Miklós Magda vagy Magyarai Mária. Kinda László 1972-ig volt a csapat edzője, majd az évtized végén még egyszer visszatért: 1977-ben az egy évvel korábbi bronzérmes együttes ki-

esett, ismét Kindát hívták „megmentőnek”, de akkor már nem sikerült a visszajutás (1980-ig maradt a csapatnál). Közben, a hetvenes-nyolcvanas években a Haladás futballcsapatának sportorvosaként is tevékenykedett. Amikor az ellenfél játékosait ápolta a gyepen, bizony gyakran kiáltották be a lelátóról, hogy „Húzza ki a fogát, doktor úr!”.

A lyukas zászló és a televízió

1989. december 22-én délben, Ceaușescu menekülése után Kinda doktor gyakorlatilag „forradalmat csinált”

A Marosvásárhelyi Dinamo kézilabdázójaként, 1966-ban

▼ FORRÁS: KATONA ZOLTÁN ARCHÍVUMA

Udvarhelyen: egy román zászlóból kivágta a címet, a zászlót a rúdjánál a piros színű Daciájából kitarva néhány kört tett a város főterén. Több évvel később egy dokumentumfilmben is elmesélte ezeknek a felemelő pillanatoknak a történetét, ugyanis azt követően a város főterén többbezzres tömeg gyűlt össze. Tagja volt az akkori, forradalmi városvezetésnek, majd a megalakuló helyi RMDSZ-nek is – innen indult közéleti pályája, aminek érdekes fejezete volt az 1992. évi polgármester-választás. Kindát a szövetség jelölte polgármesternek, ám a választást a regnáló városvezető, dr. Ferenczy Ferenc nyerte, akivel később évtizedekig jó barátságot ápolt. Attól az évtől kezdve két cikluson át

volt Hargita megye önkormányzatának tagja, illetve az egészségügyben is maradt – nem fogorvosként, hanem az Egészségbiztosítási Pénztár megyei alelnökeként dolgozott több éven át.

Kinda nagyon sok kézilabdameccsen volt műsorközlő, ennek köszönhetően 1994-től a helyi kábeltelevízió, az UTV sportszerkesztője lett, majd az 1997-ben Digital 3 Televízió elnevezett helyi csatornán több évig volt műsorvezető. 1999-től három évig heti két vagy három élő műsort is vezetett a televízióban, nemcsak a Sportélet, hanem a Sportemlék című műsort is, utóbbiban főleg Székelyudvarhely sportmúltjáról beszélgetett. A televíziótól 2005 nyarán fegyelmi okokból kényszerült távozni, ám munkássága emlékezetes maradt. Évekig minden másora végén úgy köszönt el, „Sportoljanak sokat – viszontlátásra!”.

Dr. Kinda László életének utolsó másfél évét (2019 áprilisától) a lókodi öregotthonban élte le, ugyanis megöregyülése után (felesége, Kinda Erzsébet tanárnő 2017 januárjában hunyt el) sokat betegeskedett. November 14-én, szombaton este hunyt el az otthonban, 18-án a székelyudvarhelyi római katolikus temetőben szülei sírjába temették. Vele majdnem szemben pihen Papp Zakor Bándi bácsi, akiben az udvarhelyi futball egyik ösatyját tisztelhetjük, néhány sírral odébb Tamás Ignác kézilabdaedző síremléke áll, a mögött pedig Papp Istváné (1911–1983), aki szintén kézilabdaedző volt.

Néhány évvel ezelőtt még együtt jártuk a temetőt, és a régi udvarhe-

lyiek sírjait szemléltük, róluk beszélgettünk. Mostantól ő is azok közé tartozik, akik már a felhők felett (kézi)labdázhatnak. Gyakran mondogatta, hogy egyik kedvenc költője a mindössze 34 évesen elhunyt Reviczky Gyula. Talán illik ide a költő e négy sora:

„Mert a dalt és szenvedésemet
Itt hagyom örökbe a világnak,
S itt hagyom a vádat is, hogy ő
Volt az oka könnyemnek, hibámnak.”
(A halál után, 1877)

Az Akarat női kézilabdacsapata 1969-ben, a Székelyudvarhelyen rendezett nemzetközi Voințiada versenyen.

Álló sor, balról jobbra: Miklós Magda, Szabó Ibolya, Bálint Rozália, dr. Kinda László edző, Téglás Irén, Vári Anna, Markos Júlia; guggolnak: Kovács Etelka, Gál Jolán, Benyoczkó Eszter, Magyarai Mária és Szász Júlia

▼ FORRÁS: KATONA ZOLTÁN ARCHÍVUMA